

רבי יהודה אומר: אף חטאת הציבור שהתכפרו בעליה באחרת תמות. ולכן גם כאן ימות השעיר המיותר.

ועוד אמר רבי יהודה: אם אירע אחרי ששחטו את שעיר החטאת לה', שנשפך הדם, עוד לפני שהכהן הגדול סיים לעשות את כל ההזאות שנאמרו בו [ולא יצאו ידי חובתו] – צריך להביא שני שעירים אחרים ולהגדיל עליהם [כדי שיוכל להביא שעיר אחר לחטאת ולהזות את דמו], ויקריב אחד לה' ואחד ישלח לעזאזל, וישאר בידו השעיר הראשון לעזאזל כשהוא מיותר.

ומאחר שלדעת רבי יהודה חטאת ציבור שנתכפרו בעליה באחרת מתה, לכן, גם כאן ימות השעיר המשתלח הראשון המיותר, שהרי כבר התכפר בשעיר המשתלח שבזוג השני.

בעליה באחרת [כגון חטאת שאבדה, והקריבו הבעלים אחרת תחתיה, ונמצאה הראשונה] הרע היא פסולה להקרבה, ומכניסים אותה לחדר ונועלים אותה עד שהיא מתה.⁽⁸⁾

ואם כן, כאשר יש לפנינו שני שעירי חטאת לה', האיך השעיר השני [המיותר] ירעה עד שיסתאב, ויביא בדמיו עולת נדבה? והרי צריך להיות דינו כדין כל חטאת שהתכפרו בעליה באחרת, שהיא מתה!⁽⁹⁾

תשובתך: שאין חטאת ציבור מתה, אלא רק חטאת יחיד [שהתכפרו בעליה באחרת], שרק בחטאת יחיד נאמרה הלכה למשה מסיני שהיא תמות.

ואילו שעיר החטאת של יום הכיפורים הוא חטאת הציבור.⁽¹⁰⁾

שיבאים מכספי הציבור. [רע"ב].

והטעם שחטאת ציבור אינה מתה מבואר במסכת תמורה [טו, ב] ובהוריות [ו א]: חטאת יחיד שמתו בעליה, הרי היא הולכת למיתה. ובציבור ודאי אין לומר כן, שהרי היו מביאים את קרבנות הציבור כל השנה מהשקלים שהפרישו ישראל באדר, ואם נאמר שגם בחטאת ציבור נאמר הדין שחטאת שמתו בעליה תמות, קשה: איך יכלו להביא מאותם שקלים את חטאות המוספין? הרי יתכן שחלק ממפרשי השקלים מתו לפני הרגלים, והרי זו חטאת שמתו בעליה!

אלא בעל כרחך שחטאת הציבור שמתו בעליה לא נאמר בה דין מיתה.

ומאחר שחטאת הציבור שמתו בעליה ודאי אין דינה למיתה, למדים ממנה שגם חטאת הציבור שנתכפרו בעליה באחרת לא נאמר בה

היחידים קרבנות, היו קונים מאותן מעות עולות נדבת ציבור כדי שהמזבח לא יהיה בטל מקרבנות [על פי תפארת ישראל].

8. נאמרה הלכה למשה מסיני שחמש חטאות מתות.

9. קושיא זו קשה אף על שעיר של עזאזל [וכן מוכח בהמשך המשנה "ועוד אמר רבי יהודה" וכו'] ואף על פי שלא הקריבוהו כדין החטאת, אלא שלחוהו למדבר, בכל זאת הוא קרוי חטאת. שנאמר [ויקרא טז ה]: "ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עיזים לחטאת" מכלל ששניהם נקראים "חטאת".

10. שנאמר [ויקרא טז ה]: "ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עיזים לחטאת". מכאן